

Μὲ μιὰ δύναμη φοβερὴ τοὺς ἔστειλε νὰ κυλίσουν μέσ' τὸ χῶμα καὶ μὲ τὸ ἴδιο μεγαλεῖο πῆγε μὲ βήματα μεγάλα καὶ σιγὰ-σιγὰ καὶ στάθηκε στὸν τοῖχο τῆς Ἐκκλησίας. Μαζεύτηκαν καὶ τὸν κύτταζαν γύρω οἱ Βουργάροι.

— Σκυλιά, τοὺς λέει, ὅ,τι κι' ἂν κάνετε, ἡ Μακεδονία δική μας εἶναι. Εἶναι θέλημα Θεοῦ καὶ κοντὰ εἶναι ἡ ἡμέρα.

Οἱ Βουργάροι γελάσανε.

— Βαρεῖτε, σκυλιά! Ζήτω ὁ Πατριάρχης καὶ ὁ Βασιλέας μας! φώναξε μὲ μιὰ τρομερὴ φωνὴ ὁ τρελοθωμᾶς.

Καὶ σὰν τοὺς εἶδε νὰ χαμηλώνουν τὰ ντουφέκια, ἀναστηλώθηκε σὰν τὸ λιοντάρι ὁ τραγουδιστὴς καὶ βρυχήθηκε:

Τὸ αἷμά μου ποῦ θὰ χυθῇ, σὲ φλόγες θὲ ν' ἀνάγῃ
τοῦ Κρούμου γιὰ νὰ κάψῃ
τὴν ἀνομή γενιά!

Τὴν ἴδια στιγμή πέταξε τὸν ταμπουρά στὰ παιδιά, μαζεμένα 'κεῖ πάρα πέρα κίτρινα σὰν τὸ λεμόνι:

— Παιδιά! κάθε μέρα τὸ τραγοῦδί μου καὶ τὴν εὐχή μου! Σταύρωσε τὰ χέρια του καὶ περίμενε.

Οἱ κομιτατζήδες ἀνοίχτηκαν, δέκα ντουφέκια βροντήσανε καὶ ὁ Γκοβατζῆς ἔπεσε μπρούμητα στὴ γῆ, ποῦ κοκκίνισε στὸ αἷμα του».

(1913)

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΡΑΔΟΣ

Ο ΚΑΒΑΛΛΑΡΗΣ

Ἀκούω κλημίντισμα. Εἶσ' ἐσύ, σὲ νοιώθω, καβαλλάρη
μου συνεπαίρνει τὴν ψυχὴ τὸ ποδοβολητό.

Ποῦ πᾶς γοργὰ μὲ τ' αἶτι σου μονόκορμος ζευγάρι;
Δὲν σὲ θωροῦν τὰ μάτια μου μέσα στὸν κορνιαχτό.

— Πηγαίνω ἐκεῖ ποῦ ὁ θάνατος μὲ τὴ ζωὴ παλεύει,
ἐκεῖ ποῦ αἷμα γιὰ κρασί ὁ θάνατος κερνᾷ,
ἐκεῖ ποῦ ἀθάνατ' ἡ ζωὴ σὰν ἥλιος βασιλεύει
μέσ' στοῦ καπνοῦ τὰ σύννεφα τὰ μισοσκοτεινά.

— Κι' ἂν εὗρῃ βόλι τ' αἶτι σου καὶ τὸ ξαπλώσῃ χάμω,
ποῦ θαῦρης αἶτι δεῦτερο ζευγάρι σου γοργό;

— Κι' ἂν εὗρῃ βόλι τ' αἶτι μου, μονάχος μου θὰ δράμω,
κι' ἂν εὗρῃ βόλι τ' αἶτι μου, αἶτι θὰ γίνω ἐγώ.

— Κι' ἂν εὗρῃ βόλι ἐσένανε, πῶς θὰ γυρίσῃ πίσω
σ' αὐτοὺς ποῦ σὲ προσμένουνε, σ' αὐτοὺς ποῦ σ' ἀγαποῦν;

— Ἄν μ' εὗρῃ βόλι ἐμένανε, τὰ μάτι μου θὰ κλείσω
καὶ θᾶρθουν οἱ συντρόφοι μου τὴ νίκη νὰ τοὺς ποῦν.

ΙΩ. ΠΟΛΕΜΗΣ